

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

7 juni 2001

ONTWERP VAN DECREET

**tot wijziging van het decreet van 9 juni 1993 houdende subsidiëring van gemeentebesturen
en de Vlaamse Gemeenschapscommissie inzake het voeren van een jeugdwerkbeleid**

HOORZITTING

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer Marino Keulen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Eddy Schuermans, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Cis Schepens ;

mevrouw Marijke Dillen, de heren Julien Librecht, Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

mevrouw Margriet Hermans.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Luc Martens, Freddy Sarens, Gilbert Vanleenhove ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Jacques Laverge, Paul Wille ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Felix Strackx ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

686 (2000-2001)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

SPREKERSLIJST

- mevrouw Miek De Kepper, stafmedewerker Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
- de heer Peter Verluyten, directeur Vereniging van Vlaamse Jeugddiensten en Consulente ;
- de heer Marc Ipermans, Vereniging van Vlaamse Jeugddiensten en Consulente
- de heer Steven Wouters, Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap
- de heer Christophe Toye, stafmedewerker NDO-Vlaamse Dienst Speelpleinwerk

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport hield op 17 mei 2001 een hoorzitting over het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 9 juni 1993 houdende subsidiëring van gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie inzake het voeren van een jeugdwerkbeleid (*Parl. St. VI. Parl.*, 2000-2001, nr. 686/1).

Mevrouw Mieke Van Hecke, waarnemend voorzitter : Aan de orde is de hoorzitting naar aanleiding van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 9 juni 1993 houdende subsidiëring van gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie inzake het voeren van een jeugdwerkbeleid.

1. Uiteenzetting door de Vereniging van Vlaamse Jeugddiensten en Consulanten

De heer Peter Verluyten, directeur Vereniging van Vlaamse Jeugddiensten en Consulanten (VVJ) : Het decreet van 9 juni 1993 heeft de lokale dynamiek versterkt. Meer dan 300 gemeentebesturen leveren een inspanning voor een jeugdwerkbeleid. Het decreet heeft geleid tot de oprichting van verschillende jeugdraden, een versterking van de bestaande jeugdraden en de oprichting en versterking van jeugddiensten.

In 1997 verrichtte de VVJ, in opdracht van toenmalig minister Martens, een onderzoek over de toepassing van het decreet. Er werden enkele aanbevelingen en suggesties voor bijsturing geformuleerd. In het voorliggende ontwerp van decreet werd rekening gehouden met onze voorstellen ; de grondtoon van het bestaande decreet werd echter behouden.

Om welke bijsturingen gaat het ? Ten eerste wordt een structurele oplossing geboden voor de maatschappelijke achterstelling. De werkingen kansarme jeugd en andere initiatieven binnen dit thema zijn uit het prioriteitenbeleid gelicht en hebben nu een duidelijke en structurele plaats gekregen in het decreet. Dit maakt de situatie duidelijker. Bovendien ontstaat er zo ruimte voor een echte nieuwe prioriteitenregeling.

Een soepel hanteerbare prioriteitenregeling wordt onder meer mogelijk gemaakt doordat het budget met 100 miljoen frank werd verhoogd. We verwachten in dit kader wel de nodige continuïteit.

Dit is een blijk van vertrouwen tegenover het lokale jeugdbeleid. De specifieke keuze van het thema

jeugdruimte is meer dan verantwoord. Uit onderzoek blijkt dat dit thema sterk leeft bij kinderen en jongeren.

De inhoudelijke beschrijving van het plan wordt verder uitgewerkt. In artikel 4, 2°, § 3 wordt een opsomming gegeven van acht hoofdstukken waarin het maatschappelijk kader en de beleidsmaatregelen moeten geëxpliciteerd worden. Enkele voorbeelden kunnen dat duidelijk maken. Zo stimuleert het hoofdstuk rond geïntegreerd beleid de gemeente om over het muurtje te kijken en verbanden te leggen met andere sectoren. De expliciete vermelding van de andere sectoren in de memorie van toelichting garandeert een samenhang tussen de verschillende gemeentelijke beleidsplannen. Het is echter logisch dat dit pas echt gerealiseerd kan worden als ook in de wetgeving met betrekking tot de andere sectoren gepleit wordt voor samenwerking en er ook in die wetgeving een verplichting tot afstemming op het jeugdwerkbeleidsplan wordt ingeschreven. Een tweede voorbeeld : de hoofdstukken rond participatie en terugkoppeling en communicatie en informatie stimuleren de gemeenten om een permanente communicatie met de jeugd te organiseren. Die boodschap is al intrinsiek aanwezig in het bestaande decreet, maar nu wordt er ook gepeild naar de concrete inspanningen. Deze toevoegingen verlagen het risico dat inspraak en communicatie beperkt blijven tot een eenmalige driejaarlijkse oefening.

In het eindrapport van het onderzoek naar de toepassing van het bestaande decreet werd opgeroepen tot administratieve vereenvoudiging. In verschillende werkgroepen en door de administratie werd daartoe een poging ondernomen. Dit bleek echter niet eenvoudig te zijn en zelfs niet wenselijk. De verplichting om een werkingsverslag op te stellen op basis van de gemeenterekening is bijvoorbeeld een flinke stok achter de deur voor jeugdraden om hun gemeentebesturen aan te manen hun eigen jaarplannen ernstig uit te voeren.

Desondanks wil ik toch twee bedenkingen formuleren. In het ontwerp van decreet is er een bepaling toegevoegd over de gemeentelijke jeugdraad. Het is niet de bepaling zelf maar de manier waarop ze is ingevoerd die ons verbaast. De jeugdsector was immers niet ontevreden over het decreet op de raden voor cultuurbeleid uit 1991. De bepaling is dus eerder in verband te brengen met het komende decreet op het lokale cultuurbeleid. Bovendien sluit de tekst niet helemaal uit of de verplichting voor de oprichting van een jeugdraad enkel opgaat voor gemeenten die een jeugdwerkbeleidsplan maken of voor alle gemeenten.

Tijdens de laatste werkgroep over het decreet op het provinciale jeugdwerkbeleid gingen er stemmen op om dit decreet op te nemen als hoofdstuk binnen het decreet lokaal jeugdwerkbeleid. Deze evolutie keuren wij af omdat enerzijds de beide budgetten op één begrotingskrediet komen, wat mogelijks in de toekomst tot ongewenste verschuivingen kan leiden. Anderzijds zal een nieuwe wijziging van dit ontwerp van decreet leiden tot verwarring in de sector. Het geeft de indruk dat beleidsmakers te pas en te onpas met het decreet sollen.

Algemeen zijn we dus tevreden met de aanpassing van het decreet. De procedure heeft echter lang aangesleept en het zou goed zijn indien het nu snel kan gaan.

2. Uiteenzetting door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)

Mevrouw Miek De Kepper, stafmedewerker Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) : Er is intens overleg geweest om de herziening van het decreet voor te bereiden. Wij bevestigen dus de conclusies van de vorige spreker.

Het decreet lokaal jeugdwerk heeft inderdaad geleid tot een grotere beleidsaandacht voor de jeugd in de steden en gemeenten. Het heeft daarenboven een meer systematische en beter onderbouwde beleidsaandacht gestimuleerd. Het zal niet toevallig zijn dat de overwegend positieve evaluatie van dit decreet inspirerend gewerkt heeft voor het concept van het SIF-plan en recent voor het ontwerpdecreet voor een integraal en kwalitatief gemeentelijk cultuurbeleid.

De VVSG is niet tegen het plan maar wil toch een aantal bedenkingen formuleren. Wij erkennen de kracht en de mogelijkheden van planning in het algemeen en van de jeugdwerkbeleidsplanning in het bijzonder. Toch pleiten wij voor de nodige nuance. De algemene planningsdruk op de gemeenten neemt toe. Naast de reeds bestaande plannen, worden de gemeenten verplicht om binnen de drie maanden na de installatie van de gemeenteraad een algemeen beleidsplan op te stellen. Daarenboven zullen in de toekomst nog andere plannen moeten opgesteld worden, onder meer de cultuurbeleidsplannen en de sportbeleidsplannen. Deze plannen passen daarenboven in een algemeen beleidskader en moeten op elkaar afgestemd worden. Wij willen pleiten voor soepele werkinstrumenten, die realistisch zijn en diversiteit tussen de gemeenten toelaten. Het lijkt ons ook zinvol om de komende jaren waakzaam te zijn voor eventuele con-

trapproductieve effecten van zoveel planningsdruk. Dat geldt zeker, maar niet uitsluitend, voor kleinere gemeenten. Onderzoek over het procesmatig karakter maar ook over de effecten en over het integraal karakter van de planning lijkt zinvol.

Wij willen ook pleiten voor een integrale benadering van de Vlaamse en federale overheid, zowel de regering als de administratie. Het decreet over de intergemeentelijke samenwerking kan bijvoorbeeld aan de gemeenten een aantal middelen aanreiken om soepel en efficiënt samen te werken. Op federaal niveau is er de auteurswet met onder meer het actuele probleem van de billijke vergoeding. Dat leidt tot ongewenste gevolgen zoals de toenemende druk op de gemeentebesturen en de jeugdsector.

3. Uiteenzetting door de Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Steven Wouters, Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap : Het is belangrijk dat dit ontwerp van decreet snel wordt goedgekeurd. Iedereen die nu volop aan het plannen is voor een kwaliteitsvol plaatselijk jeugdwerkbeleid moet weten waar hij of zij aan toe is. Iedereen die betrokken is bij andere decreten die er nog zitten aan te komen moet wel van de slechts mogelijke timing uitgaan, zodat we met bijvoorbeeld het landelijk jeugdwerk in geen geval in rechtsonzekere situaties terechtkomen.

We zijn blij dat we bij het proces werden betrokken omdat we heel wat knowhow hebben. Zonder de pro-actieve inbreng van heel de jeugdwerksector op stuurgroepvergaderingen en zonder de voortdurende feedback van de jeugdraad op ontwerp teksten, zou dit een ander decreet zijn. Uit de memorie van toelichting blijkt dat naar ons wordt geluisterd, niet omdat we nu eenmaal het officiële adviesorgaan zijn maar omdat we goede argumenten in de discussie brengen.

Vele van onze argumenten kan u terugvinden in onze adviezen. In de memorie van toelichting schrijft de minister welke gevolgen aan die adviezen zijn gegeven en waarom. Op een aantal elementen willen we hier explicieter ingaan.

De decentralisatie is een schot in de roos. Op gemeentelijk vlak kan men beter op noden, actuele ontwikkelingen en plaatsgebonden situaties inspelen. Het jeugdwerk verkondigt overigens al een tijdje de visie dat jongeren echt wel in staat zijn om zelf uit te maken hoe dingen moeten georganiseerd

worden. Ook voor het lidmaatschap van de jeugdraad willen we geen limitatieve lijst. We willen zelfs niets over vrije toetreding of coöptatie in dit decreet. Dit kan eerst en vooral een boeiende discussie zijn in iedere plaatselijke jeugdraad. De oplossing die jongeren voor zichzelf zullen vinden, zal de goede oplossing zijn. Dat het al dan niet toelaten van extremistische organisaties bij deze discussie een belangrijke leidraad kan zijn, kan dit Parlement, mijns inziens, alleen maar toejuichen.

Daarnaast wordt het jeugdwerkbeleid erkend als spil van een goed jeugdbeleid : in het nieuwe decreet wordt terecht een afstemming gevraagd op de lokale cultuurbeleidsplannen, SIF-plannen enzovoort. Wel moet dit geen papieren overbelasting worden van het jeugdwerk. Het kan niet de bedoeling zijn dat jeugdwerkers in de stuurgroepen moeten gaan zetelen en plannen doornemen. Belangrijker zal zijn om mensen uit die andere stuurgroepen reflexen bij te brengen, om te zien waar er raakpunten zijn, hoe ze complementair kunnen werken. Ook de inhoudelijke indeling van het jeugdwerkbeleidsplan (JWBP) in acht hoofdstukken is een stap vooruit.

Er is ook opnieuw een duidelijke keuze gemaakt voor inspraak en participatie van jeugdwerk en kinderen en jongeren. Permanente communicatie met kinderen en jongeren moet een opdracht zijn voor elk gemeentebestuur, vertrekkend vanuit de rechten van het kind. Het accent op jeugdruimteplanning is ook een tendens die al lang aanwezig is in het jeugdwerk. Aandacht voor groen, ruimte en goede lokalen wordt hierdoor versterkt en gestimuleerd.

Met een paar puntjes blijven we het moeilijk hebben. Allereerst kunnen slechts 80 percent van de voorziene middelen worden ontvangen wanneer het JWBP niet wordt opgemaakt door de gemeente maar door het jeugdwerk. De redenering die daarvoor gehanteerd wordt is dat gemeenten onder druk moeten worden gezet om zelf een JWBP te schrijven. Het is al een straf voor de jeugdverenigingen als ze zelf het JWBP moeten schrijven : voor vrijwilligers helemaal geen evidentie opgave. Voor een aantal faciliteitengemeenten is er wel de extra steun van de VZW De Rand.

Ten tweede moeten de middelen die ter beschikking worden gesteld voor de prioriteit, niet aan de prioriteit besteed worden. Los van alle technische argumenten, is dit erg onlogisch. Als de regering via een subsidieregeling bij de gemeenten de omschakeling naar groene energie zou aanmoedigen, zouden die subsidies toch ook niet kunnen gebruikt worden voor de aankoop van een stookolie-

tank of een kernreactor. Het valt ons overigens op dat de middelen die voor de werkingen met bijzondere doelgroepen worden vrijgemaakt, wel daarvoor gebruikt moeten worden.

Ten derde gaat het mogelijk restkrediet van de prioriteit naar het onderdeel jeugdinfrastructuur binnen het cultuurinvesteringsfonds. We gaan er vanuit dat de middelen voor het lokale jeugdwerkbeleid ook op dit niveau moeten blijven. Bovendien moeten de middelen die uitgetrokken worden voor een prioriteit, ook naar die prioriteit gaan. Rekening houdend met die twee uitgangspunten voelen we niet genoeg garanties om de restmiddelen van de prioriteit zomaar in het cultuurinvesteringsfonds te steken. We hebben nog geen echt uitgewerkt alternatief maar we zijn er van overtuigd dat we een eenvoudig werkbaar systeem kunnen uitwerken.

We weten dat er inspanningen gedaan worden om het personeelstekort op de afdeling Jeugd en Sport op te vangen. Maar intussen blijft het personeelskader daar een hypotheek leggen op de kwaliteitsvolle ontwikkeling en uitvoering van de plaatselijke jeugdwerkbeleidsplannen.

Hoe en door wie alle ontwerpen gaan doorgenomen worden, blijft voor ons erg onduidelijk. De begeleidingsfunctie zal niet volledig kunnen opgenomen worden. Zo is ook de structurele inpassing van werkingen met bijzondere doelgroepen een goede zaak, maar de afdeling Jeugd en Sport moet ook hier haar begeleidingsfunctie ernstig kunnen invullen.

Het is positief dat er voor de uitvoering van het decreet lokaal extra middelen zijn. Een verhoging van de budgetten mag echter niet leiden tot het verminderen of bevriezen van de inspanningen van een voorwaardenscheppend Vlaams beleid, met andere woorden een stiefmoederlijke behandeling van de andere beleidsniveaus. Ik wil hier dan ook een pleidooi houden voor realistische groeibudgetten voor het geheel van het Vlaamse jeugdwerkbeleid. De jeugdwerksector is immers de sector die het minst gehonoreerd wordt voor wat hij doet.

De heer Christophe Toye, stafmedewerker NDO-Vlaamse Dienst Speelpleinwerk : Ik ben al 7 jaar bezig met speelpleinwerking en lokaal jeugdbeleid. In die periode heb ik mogen vaststellen dat de kinderen en de jeugd erop vooruitgegaan zijn, zowel in het algemeen als op lokaal vlak.

Toen zeven jaar geleden het eerste decreet van kracht werd, vroegen wij ons af waar het voor nodig was. Wij hadden immers al een goede wer-

king. Toch mag ik zeggen dat de bijkomende middelen, de aandacht en de participatie goed zijn geweest. Het is thans prettig werken in de jeugdsector. De dynamiek is sterk. Dat blijkt alleen al in de media : er gaat geen week voorbij of er wordt over de sector gepubliceerd in een vrije tribune. Het decreet heeft aan het jeugdwerkbeleid een sterk kader gegeven, zowel landelijk als gemeentelijk. Op landelijk niveau kwam er een jeugdwerkbeleidsplan ; een herstructurering van de Vlaamse Jeugdraad en een betere afstemming ervan op de plaatselijke raden ; de oprichting van een steunpunt Jeugd. Het beeld zou helemaal compleet zijn als er nu nog een goed decreet over het provinciale jeugdwerk kwam.

De leeftijdsgrens vormt een uitdaging voor alle decreten in de sector. De ondergrens van zes jaar voor de sociaal-culturele werking met kinderen, is onzinnig. De hele sector bewijst dat in de praktijk. Zo namen vorig jaar bijvoorbeeld 50.000 kleuters deel aan de speelpleinwerking. En dat is geen buitenschoolse kinderopvang, maar volwaardig jeugdwerk. De verlaging van de instapleeftijd brengt geen verwatering van jeugdwerking naar kinderopvang met zich mee.

De Vlaamse Jeugdraad pleit ervoor om in dit ontwerp – en verder in alle decreten – de ondergrens te verlagen tot drie jaar. Daarvoor zijn voldoende pedagogische argumenten te vinden in binnen- en buitenland. Men weet dat vanaf de leeftijd van tweeënhalf tot drie jaar de invloed van de omgeving groter wordt.

Van het jeugdwerkbeleidsplan een gemeentelijk jeugdbeleidsplan maken, vormt de tweede uitdaging. Daartoe moet er meer kruisbestuiving komen tussen de verschillende sectoren, als daar zijn : welzijn, sport en cultuur. Als we de jeugd als een aparte categorie zien, moeten we de afbakeningen tussen de sectoren durven te doorkruisen. Het blijkt echter niet evident om hen allemaal samen rond de tafel te krijgen, al is ons dat lokaal wel gelukt. Het is in elk geval belangrijk ook de jeugd zelf bij het gesprek te betrekken. Het is niet de bedoeling dat het plan een louter technische tekst voor deskundigen wordt.

De heer Herman Lauwers : Het doet mij plezier dat het eerste decreet gewaardeerd wordt. Heb ik de heer Steven Wouters goed begrepen als ik zeg dat hij vindt dat de samenstelling van de jeugdraad al te strak vastgelegd wordt in het ontwerp ? Mij leek de tekst in elk geval juist heel open te zijn op dat punt.

De 80-percentregeling voor gemeenten die zelf niet meewerken aan de opstelling van het jeugdwerkplan, moet men zien in de context van het streven om de jongeren aan de politiek te laten participeren. Gemeentebesturen die niets doen, zouden politiek moeten afgestraft worden door jongeren die zelf gaan kandideren.

Ik had ook graag het standpunt van de VVJ en VVSG gekend over de loskoppeling van de prioriteitenbetoelaging en de bewijslast van de bestedingen. Kunnen zij de voor- en nadelen eens afwegen ?

Voorts heb ik bedenkingen bij de leeftijdsverlaging. Destijds al vond ik de verlaging van 8 naar 6 jaar, waarvoor de Chiro koploper was en de scouts zijn gevolgd, niet zo positief. En niet alleen omdat men daarmee van jeugdbeleid en de sector cultuur omschakelt naar kinderopvang en de sector welzijn. Leeftijdsverlaging heeft een afstotend effect op de groep van 12- tot 14-jarigen. Zij vinden het niet zo prettig om activiteiten te ontplooiën in dezelfde groep waar ook kleuters zijn. Ik weet wel dat er in verschillende groepen wordt gewerkt. Maar het werkt in de hand dat de ouderen afhaken. Ook voor de rekrutering van monitoren bij speelpleinen of jeugdbewegingen heeft dat een slechte invloed. Men gaat er te vlug vanuit dat voor de begeleiding van kleuters de leeftijd van 14 jaar volstaat.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Men mag deze discussie niet beperken tot het decreet. Ook de uitvoeringsbesluiten zijn belangrijk. Wat de leeftijdsverlaging betreft wordt een meerderheidsamendement ingediend, maar ik zelf heb er geen probleem mee om het te ondertekenen.

Belangrijk hierbij is wat het jeugdwerk zelf wil. Een gelijkaardig probleem stelde zich bij de jeugdhuizen. Zij hebben er uiteindelijk voor gekozen om de 12- tot 15-jarigen niet toe te laten en voor hen andere initiatieven te nemen, hoewel zij een moeilijk te bereiken groep zijn. Maar de opdracht ligt hier bij het jeugdwerk zelf, wetende dat jonge kinderen vanuit een andere invalshoek moeten worden benaderd.

Wat de 80-percentregel betreft, deel ik de redenering van collega Lauwers, maar niet de oplossing die hij aandraagt. De regeling is zeker geen stimulans voor de gemeenten om het jeugdwerkbeleidsplan zelf te schrijven. Het beoogde doel zal daarmee zeker niet gerealiseerd worden. Als boutade wil ik hier aanstippen dat ik een gemeente ken waar de cultuurconsulent ontslag heeft genomen

om als zelfstandige de lokale cultuurbeleidsplannen uit te schrijven. Met deze situaties moet worden rekening gehouden. De voorziene middelen moeten voor 100 percent gerealiseerd worden, het liefste zelfs voor 110 percent.

En ten slotte nog een kleine opmerking. Ik heb begrip voor het feit dat de voorzitter van de jeugdraad vraagt dat er snel wordt gehandeld. Doch moet er ook over worden gewaakt dat het decreet op een correcte wijze wordt toegepast.

De heer Marino Keulen : De minister heeft over de loskoppeling van de prioriteiten en de werkelijke uitgaven een eigen visie ontwikkeld met een bepaalde logica. Daarom mijn vraag naar de reactie van de betrokken organisaties op die loskoppeling. Mijn tweede vraag slaat op de acties voor de niet-georganiseerde jeugd, nog steeds de grootste groep. Het gaat hier vooral over besteding van publieke gelden voor de georganiseerde jeugd. Wat wordt er gedaan om die grote groep niet-georganiseerde jongeren trachten te bereiken ? Hebben jullie daar bepaalde ideeën over ?

De heer Jos Stassen, voorzitter : Wat is de mening van de gemeenten en het jeugdwerk over de uitvoerbaarheid van het decreet ? En, zo daar mogelijke hindernissen zijn, welke alternatieven hebben jullie daarvoor ? Wat betreft de jeugdruimteplanning ligt de klemtoon eigenlijk op de investeringen in jeugdinfrastructuur. Kan dit breder worden gezien ?

De heer Steven Wouters : Voor ons gaat coöptatie lang niet ver genoeg omdat we het plaatselijke jeugdwerk opnieuw iets gaan opleggen. De plaatselijke jeugdraden moeten er in de eerste plaats zelf uit raken. Coöptatie, open lidmaatschap of een plaatselijke oplossing zijn maar enkele van de mogelijkheden. Dat is perfect mogelijk binnen het decreet. Lidmaatschap kan beter vastgelegd worden in het huishoudelijke reglement van de individuele jeugdraad. Discussies over eventuele drempels tegen extremistische organisaties zijn een aardige oefening in burgervorming.

Ik ga akkoord met wat mevrouw Van Hecke zegt over de 80-percentregeling. Het is jammer dat het decreet alleen maar financiële straffen oplegt. We kunnen beter eens nadenken over creatievere oplossingen. Bovendien worden de verkeerde mensen, namelijk het jeugdwerk zelf gestraft. Het jeugdbeleid wint aan belang maar ik denk niet dat het voor de volgende verkiezingen al een belangrijk verkiezingsthema zal zijn.

De heer Herman Lauwers : Ik volg uw redenering, maar in andere gemeenten is het omgekeerde effect perfect mogelijk. Op uw manier komen we inderdaad tegemoet aan de organisaties die het moeilijk hebben, maar door de gemeenten de volledige 100 percent te geven, bestaat de kans dat luie gemeentebesturen nog minder gaan doen. Ik ben best bereid te zoeken naar een creatieve oplossing.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Uw bezorgdheid is dus de negatieve effecten op andere plaatsen te vermijden.

De heer Peter Verluyten : Ik begrijp de bekommernissen van de heer Wouters, maar er is nog geen creatieve oplossing. Was ze simpeler geweest, dan hadden we ze wellicht al gevonden. We zijn wel bereid mee te zoeken.

Ik zie drie redenen om de 80-percentregel te behouden. Het gaat ten eerste maar om een beperkte groep van gemeenten. Ten tweede gaat de subsidie in die gemeenten volledig naar het particuliere jeugdwerk. Ten slotte moeten we ons afvragen of we door te experimenteren met deze regel de 300 andere gemeenten niet negatief zullen beïnvloeden.

Mevrouw Miek De Kepper : Wij volgen de redenering. Het is vroeger al gebeurd dat een aantal gemeenten weigerden deel te nemen. De vraag is of een ingewikkeld decretale regeling met alle neven-effecten daarvoor nodig is. We kunnen beter buiten het decreet naar een oplossing zoeken.

Maar ik voel ook enige schroom om het zomaar te laten vallen. In het voorlopige decreet op cultuurbeleid worden de gemeenten nog duidelijker op hun verantwoordelijkheid gewezen. Ze zullen wel afgestraft worden gezien het belang van het middenveld en de vele kanalen. Het blijft een discussiepunt.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Maar in het lokale cultuurbeleid gaan de middelen rechtstreeks naar de gemeente, terwijl de Vlaamse Gemeenschap hier het jeugdwerk ondersteunt. Ik ga wel akkoord met uw argument over de inspanningen van de gemeenten binnen hun eigen organisaties.

De heer Peter Verluyten : Als ik naar de heer Wouters luister, lijkt het heel logisch om het muurtje wel te bouwen. Maar uiteindelijk mogen we de perverse effecten niet uit het oog verliezen.

De heer Marc Ipermans, Vereniging van Vlaamse Jeugddiensten en Consulanten : Het uitgangspunt moet zijn dat de nieuwe prioriteiten en middelen zo efficiënt mogelijk gebruikt worden door de gemeentebesturen. We moeten ze maximaal stimuleren te investeren in ruimte voor de jeugd. Dit decreet laat evenwel niet toe om de infrastructuurinvesteringen van de gemeenten te subsidiëren. Dat was een verdedigbare optie omdat gemeentebesturen daardoor hun subsidies niet hoofdzakelijk gaan gebruiken voor infrastructuurinvesteringen in plaats van steun aan jeugdwerkinitiatieven.

De nieuwe prioriteit Jeugdruimte is bewust breed gehouden. Binnen de gemeenten moet het lokale overleg zelf zijn prioriteiten bepalen. In veel gemeenten heeft men nood aan speelruimte en fuifruimte en dat zijn hoofdzakelijk eigen gemeentelijke infrastructuurinvesteringen en die zijn niet subsidieerbaar. Dat kan ertoe leiden dat de gemeentebesturen gedwongen worden andere maatregelen te nemen ten koste van de infrastructuurinvesteringen. Daarom kunnen we het jeugdruimteplan beter als een contract beschouwen. De gemeente geeft aan wat ze wil realiseren en de uitvoering ervan wordt nadien beoordeeld. Waar de middelen vandaan komen en hoe ze verdeeld worden, is dan bijkomend.

De middelen die gegeven worden vormen een extra stimulans om daar wettelijk werk van te maken. Dit blijkt toch te werken. Als de gemeenten echt die extra middelen gaan moeten verantwoorden, dan valt men terug tot een zeer beperkt segment van subsidies aan particuliere jeugdwerkinfrastructuur. Dat bestaat reeds lang in de meeste gemeenten. Daar ligt wellicht de grootste prioriteit. Er kan nog veel verbeterd worden bijvoorbeeld rond speelruimte. Daar zou men een afremmend effect krijgen als men de koppeling gaat maken.

De heer Steven Wouters : Ik volg het standpunt van de heer Ipermans aangaande de dringende noden. Voor fuifzalen betekent dat ook veel investeringen en dat hoort niet tot het particuliere jeugdwerk. Volgens mij mag die 20 percent extra die daarvoor voorzien wordt niet aan particuliere jeugdruimten uitgegeven worden. Men kan bijvoorbeeld wel de veiligheid van de lokalen in het plan opnemen. Zo kan een soort van waarborg voorzien worden waar ideeën en voldoende financiën naartoe kunnen gaan.

De heer Marc Ipermans : Ik denk dat dat in de huidige regel wel naar voren geschoven wordt. De stimulansen voor particuliere jeugdwerkinfrastructuur zitten wel in die twee hoofdstukken. Er zullen

wel gemeenten zijn, waar vanuit het lokaal overleg aangestuurd wordt op de hoogste nood, bijvoorbeeld in speelruimte of fuifruimte. Daar zou koppeling zeer afremmend werken omdat de gemeenten zouden stellen dat zij daarin niet mogen investeren. Ze moeten daarnaast nog subsidieerbare uitgaven voorzien. Daar krijgt men misschien een pervers effect door afremmend te gaan werken.

De heer Johan De Mol, voorzitter van de werkgroep lokaal jeugdwerkbeleid van de Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap : Wat wij ook belangrijk vinden zijn andere perverse mogelijkheden. Men heeft schrik voor een omzetting van de 80-percent-strafmaatregel naar de gewone 100 percent voor het jeugdwerk in gemeenten die niet zelf een jeugdwerkbeleidsplan opmaken : stel dat gemeenten het werk dan gewoon zouden afschuiven naar het jeugdwerk.

In de loskoppeling van de middelen zit ook een risico. Gerechtvaardigde noden van particuliere initiatieven kunnen over het hoofd worden gezien als men het belangrijker vindt om de extra middelen van de prioriteit aan andere zaken te besteden. Er is trouwens nog heel wat nood aan goede jeugdwerkinfrastructuur. Een op vijf krantenartikels over het jeugdwerk gaat daarover.

Het is correct dat de subsidiabele uitgaven een beperking kennen, maar er blijven toch nog altijd heel wat mogelijkheden. Deze subsidieerbare uitgaven vormen een hele waaier gaande van het verwerven, bouwen en verbouwen van particuliere jeugdwerkinfrastructuur over vormingskosten en uitgaven in verband met jeugdruimte, huur en gebruikskosten – ook van gemeentelijke infrastructuur – bepaalde inrichtingskosten, verder nog speelterreinen en speelbossen van particuliere initiatieven. Bovendien kunnen gemeenten hun infrastructuur overhevelen naar een para-gemeentelijke VZW, die dan paritair beheerd wordt door het jeugdwerk en de gemeente. Al deze zaken kunnen gesubsidieerd worden via de voorziene middelen. Enkel strikt eigen gemeentelijke infrastructuur kan niet gesubsidieerd worden. De middelen zijn al zo laag dat ook de minister toegaf dat deze makkelijk opgemaakt kunnen worden in elke gemeente, vermits het gaat om ongeveer 100 miljoen frank voor 308 gemeenten.

Het ondersteunen van de particuliere en para-gemeentelijke infrastructuur kan een stimulans zijn om verder na te denken over en te investeren in andere jeugdruimten in de gemeente. De logische koppeling beschouwen we hiervoor uiteraard niet als een belemmering. Binnen dit decreet kan trou-

wens nooit iets wat strikt gemeentelijk is worden ondersteund met de middelen uit het decreet, tenzij duidelijk afgebakende eigen jeugdwerkactiviteiten.

De heer Marc Ipermans : Er zijn inderdaad nog heel wat gemeenten met noden voor particuliere jeugdwerking. Doch veel gemeenten investeerden hierin de voorbije jaren reeds. De contractformule vind ik belangrijk. De gemeenten kunnen hier niet vrijblijvend mee omspringen. De administratie moet de extra subsidie terugvorderen als ze niet goed gebruikt is. Dat is een duidelijke boodschap. De meerderheid van de investeringen die zullen gebeuren rond jeugdruimten vallen buiten de subsidieerbare uitgaven. Daar mag men geen verkeerd signaal geven aan de gemeenten. Dat kan op termijn eerder afremmend werken.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Hier zullen we ook als Parlement duidelijk stelling moeten nemen.

Mevrouw Miek De Kepper : Het is een gevoeligheid die aan beide zijden begrijpelijk is. Ik wil er nog een principieel argument aan toevoegen : staat decentralisatie niet haaks op overregulering en de grote diversiteit van wat er op het veld gebeurt ? Niemand weet precies wat de effecten zullen zijn. Laat dus nog wat speelruimte.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Wil iemand reageren op de leeftijdsverlaging ?

De heer Steven Wouters : Ik denk dat er niet voor alle jeugdwerk een verlaging nodig is. Wij vinden niet dat dat decretaal moet worden vastgelegd. Voor scouts en Chiro vind ik het niet zo nodig, dat wil ik even nuanceren.

De heer Herman Lauwers : De verlaging in de feiten van 8 jaar naar 6 jaar was een soort van concurrentie naar de leden toe. Toen de jeugdbewegingen vaststelden dat de speelpleinen jongere kinderen konden aanspreken, waardoor ze niet naar hun jeugdbeweging kwamen, verlaagden zij hun leeftijd ook. Ik hoop dat men niet gaat toegeven aan die neerwaartse druk.

De heer Steven Wouters : Het concurrentiedenken is ons volkomen vreemd.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Men moet kijken naar de landelijkheid en de realiteit van een aantal gemeenten en kleinere gemeenschappen.

De heer Peter Verluyten : We hebben geen bijkomende argumenten. Ik begrijp de bekommernissen

die u formuleert, maar anderzijds gebeuren de zaken wel op die manier. We kunnen ons vinden in die eventuele leeftijdsverlaging.

De heer Christophe Toye : Het is de uitdaging om bij het trekken van een lijn in de leeftijd, dat niet voor het jeugdwerk te doen, maar wel voor de werkvorm en te stellen dat men voor kinderen van 3 tot 6 jaar aan jeugdwerk kan doen. Het is aan ons om dat te bewijzen, niet alleen aan het jeugdwerk maar ook aan de scholen, de kinderopvang en de sportsector, dat jeugdwerk met 3- tot 6-jarigen specifiek is en verschilt met datgene wat er op school en in de buitenschoolse kinderopvang gebeurt. Voor het overige sluit ik me volledig aan bij de heer Wouters.

De heer Marc Ipermans : Wat de vraag van mevrouw Van Hecke over de uitvoerbaarheid van de planning betreft is het een feit dat de procedure zwaar blijft. Anderzijds merken we dat de mensen niet zitten te wachten tot het ontwerp van decreet is goedgekeurd. Men is al lang begonnen met het maken van plannen.

U wijst erop dat de planning die aan de gemeentebesturen opgelegd wordt, er niet toe zou mogen leiden dat vooral allerlei consultancybureaus er beter van worden. Bij de aanvang van het decreet in de eerste planningsperiode in 1994 hebben een aantal firma's in een rondschrijven aan de gemeentebesturen aangeboden om een jeugdwerkbeleidplan op te maken.

In een eerste fase hebben een paar gemeenten een offerte gevraagd, die nogal duur uitviel. In de huidige planningsperiode heeft nog geen enkele firma een offerte gemaakt. De gemeenten maken zelf een plan in overleg met het jeugdwerk, ook al is de procedure zwaar.

Er is in allerlei fora gezocht naar vereenvoudiging maar er zijn evenveel argumenten voor als tegen het behoud van de procedure.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik weet dat dat geen probleem is. Er is evenwel een overvloed aan beleidsplannen en vooral de afstemming op elkaar is zwaar (bijvoorbeeld jeugdwerk, ruimteplanning, lokaal cultuurbeleid...).

De vraag is of de administratie de nieuwe invulling van de taak naar begeleiding en haar taken in de bezwaarschriftprocedure aankan met het huidige personeel. Ik heb tijdens de begrotingsbespreking gepleit voor een uitbreiding van het personeelsbe-

stand van de administratie, onder meer van de administratie Jeugd.

De heer Peter Verluysen : Wat de hoeveelheid beleidsplannen en het op elkaar afstemmen betreft zijn er twee zaken. Enerzijds moet men de plannen proberen zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen, wat zwaar, moeilijk, ingewikkeld en tijdrovend is, maar anderzijds wordt er de ruimte gelaten om eigen accenten te leggen. De gemeente kan niet alles doen, maar dient haar prioriteiten te bepalen.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Dat moet dan ook zo door de administratie bekeken worden.

De heer Christophe Toye : Zowel de VVJ als het Landelijk Jeugdwerk voelt dat het jeugdwerkbeleidsplan een zware opdracht is geworden in de gemeente. We stellen vast dat vooral administratieve krachten aangeworven worden die plannen schrijven, terwijl we eerder vragende partij zijn voor veldwerkers.

In de reflectiegroep over de planning is het jeugdwerk permanent vragende partij om de procedure te verlichten. Er waren altijd redenen vooral vanuit de VVJ om dat niet te doen. Ik erger me dood aan het feit dat elke jeugdraad elke maand een element van het jeugdwerkbeleidsplan op de agenda plaatst. We zijn vragende partij voor de inspraakrondes, liever dan voor techniciteit van het werkingsverslag en jaarplan.

Een tweede bemerking is dat de gemeentes het jeugdwerkbeleidsplan niet willen laten vallen. Er is ook op andere vlakken heel wat administratieve rompslomp bijgekomen, zoals de billijke vergoeding en Vlarem, die ze liever vereenvoudigd zouden zien.

De heer Steven Wouters : Het heeft geen zin om met alle mensen van de verschillende sectoren in stuurgroepen over verschillende plannen te vergaderen, maar het is belangrijk om bij het opmaken van plannen na te gaan wat er in het jeugdwerkbeleidsplan staat. Het gaat eerder om een reflectie dan om een echte medewerking aan die planning.

De heer Marc Ipermans : We zijn bezig met een categorie van mensen (de jeugd) die met verschillende beleidsdomeinen te maken hebben. We komen van een periode waarin het jeugdwerkbeleid alleen op zichzelf bekeken werd.

Nu zijn we volop bezig met het leggen van linken. Het voornaamste is het opbouwen van netwerken : zoeken naar collega's die vanuit andere sectoren

iets kunnen bijbrengen. Er zijn een aantal aanzetten, maar het zal nog een hele tijd duren. Elementen zoals het Kindeffectenrapport waarbij het beleid wordt gedwongen om in de andere beleidsdomeinen te kijken naar de effecten van de beleidsmaatregelen op kinderen en jongeren, zijn belangrijk. Daartoe moeten we komen. Het is zinloos dat de jeugdsector al die zaken zou gaan opvolgen.

Mevrouw Gerda Van Roelen, adjunct van de directeur, afdeling Jeugd en Sport, ministerie van de Vlaamse Gemeenschap : We zijn met veel te weinig mensen. We hebben eind vorig jaar een oefening rond personeelsplanning gemaakt en daaruit bleek dat er 6 tot 7 dossierbehandelaars moeten zijn, terwijl er momenteel maar 2,5 zijn en een teamverantwoordelijke. We hebben geen tijd om dossiers te behandelen. In het ontwerp van decreet is veel meer ruimte voor onderhandeling ingeschreven, maar we hebben daarvoor geen tijd. Er zijn allerlei procedures opgestart om mensen aan te werven maar dat duurt al anderhalf jaar. Een noodzakelijke voorwaarde is dat er meer mensen komen om het ontwerp van decreet uit te voeren.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Hoe zit het met de niet-georganiseerde jeugd ?

De heer Peter Verluysen : Ik vraag me af wie de niet-georganiseerde jeugd is : wie zijn ze, waar wonen ze ?

De heer Marino Keulen : Het gaat om jongeren die een plek nodig hebben om elkaar te ontmoeten op een niet-gestructureerde manier.

De heer Peter Verluysen : De invalshoek die u schetst, kan geïntegreerd worden in het jeugdruimteplan.

De heer Steven Wouters : Hun visie moet in de participatieronde aan bod komen. In het jeugdwerkbeleidsplan worden werkingen gesubsidieerd. Dat is een probleem voor niet-georganiseerde initiatieven. Deze initiatieven moeten wel een plaats krijgen in het planningsproces.

De heer Marc Ipermans : In de huidige jeugdwerking nemen gemeenten reeds initiatieven voor deze groep. Er blijft een grote restcategorie die niet wordt aangesproken door de bestaande initiatieven. Er moet onderzocht worden of deze groep gewoon niet geïnteresseerd is, of dat het aanbod niet voldoende op hen is afgestemd. In dat laatste geval moeten er verdere inspanningen worden geleverd om het aanbod aan te passen.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Zal het decreet tijdig kunnen worden uitgevoerd eens het ontwerp goedgekeurd is ?

De heer Peter Verluyten : Verschillende elementen kunnen de timing beïnvloeden, onder meer het personeelstekort van de afdeling Jeugd en Sport. We stimuleren de gemeenten om goed door te werken. Als dat gebeurt, hopen we tijdig klaar te zijn.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Over welke timing hebt u het ? Wat zullen de gemeenten inschrijven in hun begroting voor 2002 ?

De heer Peter Verluyten : Dat is inderdaad een probleem. Zeker als er nog veel gewijzigd wordt aan het ontwerp.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik heb in het tijdschrift van de Katholieke Jeugdraad gelezen dat het niet mogelijk zal zijn om voor februari of maart klaar te zijn met het goedgekeurde plan.

Mevrouw Miek De Kepper : Ik heb nog geen alarmsignalen opgevangen dat men niet tijdig klaar zal kunnen zijn. Een en ander wordt op het terrein pragmatisch aangepakt.

De heer Steven Wouters : Ik begrijp uw frustratie als parlementslid. De kracht van het jeugdwerk is dat er gerekend kan worden op heel wat goodwill en vertrouwen.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Wordt er op het terrein al werk gemaakt van de jeugdruimteplanning ?

De heer Marc Ipermans : Ook voor wat betreft de jeugdruimteplanning kunnen er al plannen worden uitgewerkt. Dat het decreet steeds werd uitgesteld kan voor problemen zorgen. Waarom duurt het allemaal zo lang ? Ik hoop dat het ontwerp van decreet niet al te veel meer zal worden gewijzigd of dat het decreet nog veel langer zal worden uitgesteld.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik begrijp dat het probleem van de timing op het terrein heel pragmatisch wordt aangepakt. We zullen hierover in het Parlement echter nog een principiële discussie moeten voeren.

De heer Jos Stassen, voorzitter : We willen dit ontwerp van decreet snel maar grondig behandelen. Vandaar deze hoorzitting. We zullen zeker met uw opmerkingen rekening houden. Wat me ergert is dat men een in het vooruitzicht gestelde regelgeving aanvaardt alsof een en ander al zou beslist

zijn. Het zeer late advies van de Raad van State heeft de behandeling van dit ontwerp van decreet aanzienlijk vertraagd.

De verslaggever,

Marino KEULEN

De voorzitter,

Jos STASSEN